Lopen langs de Swalm - Zuid

Start- en eindpunt: Station Swalmen, Stationsstraat 1 6071 KA Swalmen

Afstand: 9 km.

Parkeren: P + R station Swalmen, Stationsstraat 1 6071 KA Swalmen

Horeca: Herberg De Bos, Bosstraat 115, 6071 PX Swalmen
Restaurant De Mert, Markt 1, 6071 JD Swalmen

Route
Loop vanaf de stationsuitgang langs de fietsenstalling en reisinformatie RD richting centrum. Tegenover huisnr. 78 LA, Kruiskamp. Aan het eind RA, Veldpoort. Na huisnr. 52 LA, tegelpad tussen hekwerk en schutting.
Steek bij de voetgangersoversteekplaats de weg over en ga RA. Na Chinees Restaurant LA, Koel. Even daarna LA over het voetpad langs een weide.
Halverwege de boomgaard bij routepaaltje RA. Het pad buigt naar links. Je komt uit bij een asfaltpad. Hier oversteken en RD langs een volkstuintje. Rechts stroomt de Swalm.

Kijkpunt 1: Swalmdal
Wie langs de Swalm wandelt, merkt dat het landschap geleidelijk in hoogte afneemt. Van haar bron in Duitsland tot de monding in de Maas overbrugt de Swalm een hoogteverschil van 72 meter. Daarvan liggen 12 meter op Nederlands grondgebied.De Maas sneed zich steeds dieper in het landschap in en liet daarbij verschillende rivierterrassen achter. Ook de Swalm paste zich aan het lager wordende landschap aan en sneed haar eigen dal uit. Zo ontstond binnen het grote terrassenlandschap van de Maas een kleiner rivierlandschap, gevormd door de Swalm zelf.
Tijdens de wandeling is dat hoogteverschil nog goed te herkennen. Beneden kronkelt de Swalm tussen natte graslanden en broekbos, terwijl het terrein hogerop steeds droger wordt. Langs de randen van het dal komt kwelwater aan de oppervlakte. De afwisseling tussen water, natte gronden en drogere hellingen maakt het Swalmdal rijk aan planten en dieren. Wie goed kijkt, kan langs het water de ijsvogel zien of sporen van de bever ontdekken. In de zomer fladderen weidebeekjuffers met hun donkere vleugels langs het water.

Dit pad langs het Swalmdal blijven volgen. Je loopt tussen twee houten palen door en even verder door twee metalen klaphekjes. Op Y-splitsing rechts aanhouden. Daarna op viersprong RD. Voor de bocht in de Swalm LA. Dit pad blijven volgen tot je uitkomt bij een asfaltweg.

Ga RA. Je passeert Pension Groenewoud. Na bord Midden Limburg Groenewoud eerste pad RA over de Veedrift.
Op Y-splitsing met links routepaaltjes rechts aanhouden. Je loopt tussen twee palen door en komt weer bij de Swalm. Blijf het grassige pad langs de Swalm volgen. Het grassige pad gaat over in een bospad. Je passeert een bankje. Negeer een pad met routepaal naar rechts.
Bij de volgende paaltjes met diverse routeaanwijzingen RA.
Na een moerassig gebiedje RA. Volg de route met gele pijl op een rood vlak tot je uitkomt bij KP 77.
Voor de houten hekken LA. Je komt uit bij een verkeersweg met aan de overkant Herberg De Bos.

Ga RA over het fietspad. Na de omheining van Zwembad De Bosberg eerste pad schuin RA

langs bordje Opengesteld. Hierna eerste pad LA. Voor de picknickbank RA langs een houten sculptuur van een havik. Het pad loopt door een moerassig gebied. Wordt vlonderpad.

Voor de Swalm bij een halve boomstam met pijl LA. Je passeert een bankje. Ga even daarna RA over een vlonderpad met bruggetje. Aan het eind van het vlonderpad rechts aanhouden. Je loopt nu langs de andere oever van de Swalm.
Na een trappetje rechts aanhouden langs houten sculpturen. Na de karper en de snoek RA over het vlonderpad. Bij KP 80 op verharde weg RA en **direct** daarna weer RA het pad langs de Swalm vervolgen.

Steek na een houten voetgangerssluis de weg over en ga rechts van de parkeerplaats bij infobord Swalmdal natuurgebied De Hout in.
Op splitsing RA, groene route en direct daarna weer RA. Daarna nog een keer RA. Negeer een pad dat door houten hekjes naar links gaat.

Het pad slingert langs de Swalm. Op Y-splitsing, ong. 25 m. voor het pad doodloopt op de Swalm LA, een pad dat omhoog gaat. Aan het eind bij ingang begrazingsgebied RA. Je passeert een infobord over een Romeinse weg.

Kijkpunt 2: Romeinse weg
Langs de Swalm liggen verschillende dekzandruggen: smalle, hogere stroken die in de ijstijd zijn afgezet. Voor de Romeinen vormden ze geschikte routes voor de aanleg van wegen en het verplaatsen van troepen. Later maakten ook boeren en kooplieden er gebruik van en groeiden langs de Maas belangrijke handelsplaatsen. De weg die we hier kruisen, maakte ooit deel uit van de Romeinse route tussen Heerlen en Xanten. Geen strak geplaveide via, zoals we die uit Italië kennen, maar een verharde zandbaan. De Romeinse weg zelf is verdwenen, maar het patroon is nog altijd zichtbaar in de brede, rechte strook die iets hoger door het grasland loopt.

Bij een bankje buigt het pad naar links. Blijf dit pad langs de bosrand volgen.
Op viersprong met aan je rechterhand het huis De Hout RD.

Kijkpunt 3: De Houterhoeve
Aan de westflank van het Swalmdal ligt natuurgebied De Hout, genoemd naar een eeuwenoude hoeve die al sinds de 14^{e} eeuw in bedrijf is. De boerderij valt van verre op door het grote opschrift *De Hout* op het rode pannendak. In de 18^{e} eeuw lag het erf gedeeltelijk omgracht, een teken van status en een herinnering aan de tijd waarin boerderijen bescherming nodig hadden.
De Houterhoeve ligt precies op de overgang van het natte Swalmdal naar het droge zandplateau. De weides van de hoeve zijn in bezit van Staatsbosbeheer en maken deel uit van Natura 2000. Roodbruine runderen houden het landschap open door natuurlijke begrazing.

Je passeert twee hekken en loopt over een pad tussen grasvelden. Aan het eind weer door twee hekken. Op kruising met asfaltweg RD, Kerkebroekweg.
Waar de weg naar links buigt, RD Kerkebroekweg vervolgen. Na twee bankjes RA, wordt fietspad.
Aan het eind van het fietspad RD, Swalmzicht. Daarna aan het eind RA, Swalm**dal**. Gaat over in fietspad. Steek bij de verkeerslichten de drukke weg over en ga RD het park in.

Op kruising van voetpaden met aan je rechterhand een bruggetje RD. Bij de stenen brug met

Nepomukstandbeeld RA langs de St. Lambertuskerk. Direct na de kerk LA en nog een keer LA, om de kerk heen. Einde parkeerplaats trappetje af en rechts aanhouden.
Op Y-splitsing links aanhouden langs de Swalm.
Aan het eind de straat oversteken en RD langs de ingang van WEPA fabriek. Einde RA, Stationsstraat. Ga schuin links over een tegelpad door het park naar het station.